

צילום תומר אפלבוים

אילן לוי, הממונה על השכר במשרד האוצר

האדם שחשף את נתוני השכר באוניברסיטאות הוא נציג האוצר היחיד ברשימה. גם במשרד שהוביל את הרפורמות בחינוך משהו נתקע

לילן לוי הצליח לפצח סוד גדול השנה. לוי, הממונה על השכר במשרד האוצר, גילה מהם פרטי השכר של הסגל האקדמי והמינהלי באוניברסיטאות. משימה שכל קודמיו בתפקיד נכשלו בה. רוב תקציבן של האוניברסיטאות מקודו בכספי ממשלה. על פי חוק יסודות התקציב, השכר בגופים המתוקצבים או הנתמכים על ידי כספים ממשלתיים יהיה תחת פיקוח אגף השכר של האוצר. אפילו השכר של עובדי הכרד הגרעיני בדימונה נתון לפיקוח הממונה. אך האוניברסיטאות התעקשו לשמור את הנתונים בסודיות.

לפני כשנה, כשלוין נכנס לתפקיד, הוא סימן את הנושא. ברקע עמד הרוח החריף של מבקר המדינה, שתקף את האוניברסיטאות על תנאי שכר חודגים ועל כך שאינן מתנהלות על פי אמות מידה ציבוריות. המבקר האשים אף את הממונה על השכר, שנכנע לניסיונות ההתחמקות של האוניברסיטאות ואינו פועל באופן נחוש מספיק להשגת המידע. האוניברסיטאות סירבו בתוקף לרדישה, בטענה שאינן מכירות בסמכותו של הממונה לפקח על שכרן, וטענו גם שהרדישה לחשיפת הנתונים היא פגיעה ב"חופש האקדמי" שלהן. לוי הצליח "לשכנע" את האוניברסיטאות, באמצעות לחץ פיזי מתון ברמות סנקציה לקיצוץ 15 אחוז מתקציבה של כל אוניברסיטה שלא תעביר נתונים מלאים. כולן "השתכנעו" לבר מבר אילן,

שעדיין לא העבירה נתונים מלאים ומאוימת כעת בקיצוץ חודשי של 20 אחוז מהתקציב. החלת הפיקוח של האוצר מסמלת גם תפנית בעצמאות של האוניברסיטאות וביחסיהן עם הממשל. מאז הקמתן הן נהנו מיחס אוהד מצד הממשלה, שהעבירה להן כספים ונתנה להן לנהל את ענייניהן בלי לדרוש פיקוח. מהי מהות ההשפעה הזאת? האוניברסיטאות אמנם צדיקות להיות נתונות לפיקוח, אבל האוצר הוא מפקח בעייתי. הוא אינו ידוע כגוף חברתי או אינטלקטואלי שרוש פיקוח מתוך כוונה לאלץ את האוניברסיטאות לזכור מהו ייעורן החברתי ולמלא את תפקידן הציבורי כקול ביקורת כלפי הממסד, אלא כאמצעי להשלטת הרפורמות הניאו-ליברליות שברצונו לכפות. לוי הוא הנציג היחיד של האוצר שנכנס השנה לרשימה. הסיבה לכך היא החלשות המשרד ביחס לשנים קודמות. אמנם, במערכת החינוך בשנת הלימודים האחרונה החלו ביישום "אופק חדש", רפורמה שהמשרד היה שותף צמוד לניסוחה, אולם גם היא צומצמה. בשרה ההשכלה הגבוהה, המשרד נכשל בהעברת רפורמות שניסה להחזיר באמצעות חוק ההסדרים (כמו שכר ריפורנציאלי והעלאת שכר הלימוד). אפילו רפורמת שוחט – שאנשי האוצר נמנו עם מנסחיה ותומכיה הנלהבים ביותר – הגיעה השנה למבוי סתום, בעיקר בזכות מאבק נחוש של הסטורנטים.